

КОНКУРЕНТНІСТЬ СИСТЕМИ ОЗДОРОВЧОГО ФІТНЕСУ В УКРАЇНІ

Олена Аверіна¹, Ірина Свістельник², Тетяна Курчаба²

¹Спортивно-танцювальний клуб «Dance Family Adagio»,

²Львівський державний університет

фізичної культури імені Івана Боберського

Анотація. У статті подано інформацію щодо функціонування системи оздоровчого фітнесу в Україні. Зазначено, що фітнес-індустрія є важливим сектором економіки, бо демонструє свій динамічний розвиток. Подано перелік чинників конкурентоспроможності фітнес-клубу.

Ключові слова: конкуренція, система оздоровчого фітнесу.

Abstract. The article provides information on the functioning of the health and fitness system in Ukraine. It is noted that the fitness industry is an important sector of the economy, as it demonstrates its dynamic development. A list of fitness club competitiveness factors is given.

Keywords: competition, health fitness system.

Постановка проблеми. З розвитком світової економічної системи з'являються нові сфери нових економічних відносин та інтересів. Такою останньою неринковою сферою в Україні до недавнього часу було нематеріальне виробництво, зокрема, це стосувалося культури, охорони здоров'я, освіти, науки, фізичної культури і спорту [4]. Сьогодні підприємницька діяльність вже активно розвивається в системі оздоровчого фітнесу тощо. За останні два десятиліття фітнес є не лише видом оздоровчого тренування, формою дозвілля, а й новим сектором економіки.

Сучасний ринок фітнес-індустрії, спрямований на задоволення потреб населення в спортивно-оздоровчих послугах, продовжує динамічно розвиватися й має інвестиційну привабливість (табл. 1).

Таблиця 1

Оборот фітнес-індустрії України [1, 2, 3]

Роки	Середня ціна річного відвідування, \$	Кількість клубів	Кількість споживачів, млн осіб	Річний оборот, млн \$
2017	212	1419	1,02	201,8
2018	233	1569	1,09	251,4
2019	222	1765	1,2	266,6

Така позитивна динаміка свідчить про те, що фітнес-індустрія розвивається на тлі зростання доходів населення і сформованої у свідомості людей потреби у фізичних навантаженнях, у задоволенні яких вони не готові собі відмовити.

Розподіл обороту фітнес-індустрії у містах України представлено на рис. 1. Отже, більшу частину річного обороту (це добуток кількості споживачів фітнес-послуг на середню вартість їх річного відвідування) становлять міста з населенням понад 700 тис. осіб (серед них м. Київ).

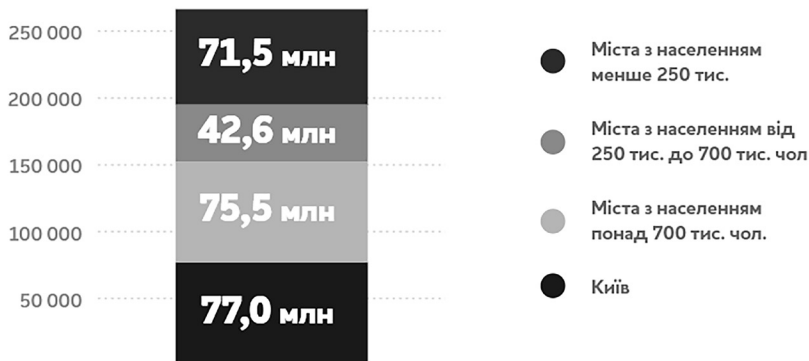

Рис. 1. Оборот фітнес-індустрії у містах України у 2019 році [3]

Слід зазначити, що помітне посилення уваги до фізичної культури і спорту, зокрема до фітнесу, спостерігається з боку бізнесу, особливо великих компаній, банків і страхових організацій, які вважають це дуже ефективним каналом просування своєї продукції і послуг тощо.

Також зазначимо, що бути здоровим і мати добру фізичну готовність стало не тільки модним, але і потребою сьогодення; є об'єктом підвищеного інтересу «сильних світу цього» (керівників держав, політиків і бізнесменів). Причини цього інтересу цілком зрозумілі, вони полягають у тому, що:

- фізична культура і спорт у багатьох країнах уже давно є предметом національної гордості і найважливішим елементом національного надбання;
- фізична культура і спорт в Україні є ефективним інструментом політичного життя;
- фізична культура і спорт, зокрема оздоровчий фітнес, – найважливіший економічний ресурс, що істотно впливає на рівень економічного розвитку країни;
- професійний спорт перетворився на нову сферу економічних відносин і підприємницької діяльності [4].

Саме завдяки своєму значенні і місцю в житті суспільства в системі оздоровчого фітнесу починають розвиватися по-справжньому конкурентні відносини, коли кожен фітнес-клуб, фітнес-студія тощо починають формувати і розвивати свою конкурентну стратегію, прагнучи до підвищення конкурентоспроможності та вести «боротьбу» за клієнта / споживача. Важливі чинники конкурентоспроможності фітнес-клубу:

- зручне розташування (біля дому або зручно добратися), є паркування для автомобіля;
- сучасний і комфортний зал;
- дотримання вимог техніки безпеки щодо наявного обладнання і проведення оздоровчих занять;
- вдалий режим роботи;
- велика площа клубу;
- достатній рівень обслуговування;
- кваліфікований персонал;
- фітнес-програми відповідають світовим стандартам;
- наявність додаткових послуг (SPA-процедури, масаж тощо);
- акції на клубні картки;
- підтримка соціальних фізкультурно-спортивних заходів;
- дитячі фітнес-послуги;
- наявність внутрішньої атестації тренерів;
- відкриття філії по франшизі;
- великі роздягальні з шафкою під ключ;
- наявність басейну, душу;
- наявність фітнес-кафе / спортивного бару;
- можливість тренування у клубі мережі за наявності відповідної картки;
- варіативність фітнес-програм, наявність корпоративного фітнесу;
- вибір послуги залежно від картки;
- наявність програми «Оплата частинами»;
- наявність страхування та ін. [5].

В умовах ринкової економіки на перше місце висувається здібність кожного фітнес-клубу до ефективного здійснення конкурентної політики, яка в рамках теорії конкурентної раціональності передбачає визначення оптимального поєднання основних елементів маркетингу-міх. Це також дасть змогу оперативно реагувати на вимоги клієнтів для того, щоб перетворити їх на своїх споживачів і таким чином забезпечити фітнес-клубу довгострокове функціонування. У фітнес-індустрії сьогодні перемагає той, кому вдається у своїй стра-

тегії розвитку домогтися оптимального балансу між економічними ресурсами та отриманими результатами.

Сьогодні за умов кризи, як ніколи, актуальні розроблення та апробація нових методів здійснення конкурентної діяльності у тих напрямках, які раніше серйозно не були в маркетингових планах фітнес-клубу.

Висновки:

1. Проблема конкуренції у фітнес-індустрії є однією з недосліджених. У науковій літературі конкуренцію та суперництво практикують частіше як позитивний аспект досягнення успіхів у обраній галузі.

2. У системі оздоровчого фітнесу починають розвиватися посправжньому конкурентні відносини, коли кожен фітнес-клуб починає формувати і розвивати свою конкурентну стратегію, прагнучи до підвищення конкурентоспроможності.

3. Успішними стратегіями є такі, які дають змогу домогтися як доброго економічного, так і оздоровчого результату. Зазначено перелік чинників конкурентоспроможності фітнес-клубу.

Список використаних джерел

1. Дослідження ринку фітнес-послуг України 2017 [Електронний ресурс]. – URL: <http://fitnessconnect.com.ua/vkhid>
2. Дослідження ринку фітнес-послуг України 2018 [Електронний ресурс]. – URL: <http://fitnessconnect.com.ua/vkhid>
3. Дослідження ринку фітнес-послуг України 2019 [Електронний ресурс]. – URL: <http://fitnessconnect.com.ua/vkhid>
4. Мічуда Ю.П. Функціонування та розвиток сфери фізичної культури і спорту в умовах ринку : автореф. дис. ... д-ра наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / Мічуда Ю.П. – Київ : НУФВСУ, 2008. – 40 с.
5. Чеховська Л.Я. Оздоровчий фітнес у сучасному суспільстві : монографія / Л.Я. Чеховська. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2019. – 293 с.